

JEROEN VAN SCHOOTEN - IEDEROPRICHTER MEYER & VAN SCHOOTEN

“Amper 22 en 23 jaar oud, net klaar met onze opleiding aan de HTS, net aan het begin van een vervolgstudie aan de Academie van Bouwkunst, begonnen we ook ons bureau, hier in Amsterdam. Je hebt nog geen gezin, geen hypotheek, geen verantwoordelijkheden en geen enkel besef van wat verkeerd kan gaan. Achteraf gezien maar goed ook. Wèl heb je alle vrijheid, enthousiasme, energie, precies wat nodig is! Dit vak is nog steeds hobby. Dat je iets máákt, iets concreets bouwt, maakt en houdt architectuur aantrekkelijk, spannend. Later ontdek je trouwens ook andere positieve aspecten. Denk aan diversiteit. Los van de diversiteit in opdrachten, ben je sowieso divers bezig. Alle fasen in het bouwproces, van ontwerp tot oplevering, van overleg met opdrachtgevers tot budgettaire verantwoordelijkheid vergen het nodige van je capaciteiten. Lag het in de lijn dat ik architect werd? Mijn vader begon in ieder geval geen gesprek in de trant van ‘jongen, ik moet eens met je praten’ toen ik zei dat ik architect wilde worden! Het verbaasde niemand. Ja, ik was inderdaad zo’n kind dat huizen tekende. Maar dat doen meer kinderen. En net als veel andere jongens, wilde ook ik op een gegeven moment piloot worden. Dat ik een technische opleiding ging volgen, stond ook vast. Deed al gymnasium B. Ben in de laatste jaren van mijn middelbare schooltijd enigszins gaan dwalen. Ik kwam na enkele omzwervingen Jeroen tegen, we deden uiteindelijk samen eindexamen en maakten dezelfde duidelijke keuze voor techniek en architectuur. In die volgorde. Zo’n langer traject heeft ontegenzeggelijk voordelen. Je leert dan echt hoe je iets moet maken.”

Prix de Rome

“We hadden meteen opdrachten, we ontwierpen een villa in Bosch en Duin, verbouwden grachtenpanden, winkels en kantoren. Via via kwam er werk. De ene opdracht genereerde de andere. De omslag kwam toen we in 1990 de Prix de Rome (zilver) kregen. Nu wordt het menens dachten we toen. We gingen bewuste keuzes voor bepaalde opdrachten maken. Kleinschaligheid was en is overigens geen criterium, kwaliteit wèl. Nog steeds ‘doen’ we een particulier woonhuis, als de goede randvoorwaarden maar aanwezig zijn. Zodat je er echt mee uit de voeten kunt, bedoel ik. Meteen na de toekenning van de prijs kregen we van woningbouwvereniging Het Oosten onze eerste opdracht voor een sociaal woningbouwproject, aan de Amsterdamse Vespuccistraat. Middenin de buurt waarvoor Berlage destijds het stedenbouwkundig plan maakte. Het Oosten is één van onze opdrachtgevers gebleven.”

“In de begintijd van ons bureau deden we alles zelf, of het nu om het opstellen en bewaken van begrotingen ging of om de praktische werkbegeleiding tijdens de uitvoering. Het bureau is gegroeid, nu zijn de verschillende soorten werkzaamheden over meer mensen verdeeld. En wij zijn in ons vak gegroeid. Sinds die tijd zijn we heel divers bezig, van een stedenbouwkundig plan voor een VINEX-locatie tot winkelcentrum met parkeergarage, van woningbouw tot kantorencomplex of schoolgebouw. Overigens bepaalt de rol die de opdrachtgever vervult, méde de kwaliteit van het gebouw. Ook dat hebben we in de loop der tijd geleerd. Ontwerpen ontstaan tijdens intensieve brainstormsessies, met de opdrachtgever en met elkaar. Een van ons is meestal spreekbuis naar buiten en heeft het project onder zijn hoede. Daardoor is de ander als het ware vrijer in zijn denken en reageren. Onderling hebben Jeroen en ik trouwens geen taak- of werkverdeling. Het is ook niet zo dat de één bijvoorbeeld vooral goed is in utiliteitsgebouwen en de ander in woningen, of dat de één vooral de grote lijnen in de gaten houdt en de ander sterk is in de details of dat er een verschil is in een meer rationele en een meer emotionele aanpak. We zijn compagnons die elkaar

al meer dan de helft van ons leven kennen. Privé trekken we minder vaak op, je werkt al de hele dag samen. Vriendschap is niet per definitie een goede basis voor samenwerking. Het gaat meer om de synergie. Precies weten wat sterke en zwakke kanten zijn. Discussies zijn soms stevig. Zo houden we onszelf en ons bureau scherp. Iedere projectleider, iedere projectarchitect is verantwoordelijk voor de kwaliteit van het geheel. Elk plan moet namelijk aan kwaliteitseisen voldoen. Het is waarschijnlijk het belangrijkste uitgangspunt voor onze manier van werken.”

Eigenwijs?

“Zijn architecten andere typen mensen? Het beroep brengt in ieder geval wel een aantal eigenschappen - of noem het eigenaardigheden - met zich mee. Overtuigingskracht is een noodzakelijke voorwaarde. Elke keer weer moet je mensen meekrijgen, warm maken voor jouw ideeën. Het kost de nodige energie, toegegeven. Die moet je zien op te brengen. Natuurlijk moet je ervan overtuigd zijn dat je gelijk hebt! Tegelijkertijd ben je puur dienstverlenend bezig en draag je grote maatschappelijke verantwoordelijkheid. Je maakt een gebouw dat in een specifieke context staat. Het gebouw doet iets met z’n omgeving en jij bent verantwoordelijk voor de manier waarop dat gebeurt. Architectuur heeft te maken met zingeving. Dit vak brengt met zich mee dat je voortdurend bezig bent met nadenken. Maar verlies de gebruiker nooit uit het oog. Je kunt de mooiste gebouwen neerzetten, de meest boeiende artikelen schrijven, uiteindelijk gaat het er om dat mensen met plezier ergens wonen en werken. In jouw gebouw dus!”

Drijfveren

“Dat bewustzijn is wat ons drijft. Opvattingen mogen weliswaar veranderen, in zekere zin blijft bouwen een traditionele discipline. Banaal uitgedrukt ben je toch bezig met het opeenstapelen van stenen. Mijn fascinatie voor techniek heeft niet alleen te maken met het ontwikkelen van architectonische concepten, maar ook met de vraag hoe innoverende technieken het bouwen verder kunnen brengen. Oftewel, hoe krijg je ruimte voor nieuwe oplossingen? Neem nu ons ontwerp voor het nieuwe hoofdkantoor van de ING-groep in Amsterdam, een goed voorbeeld trouwens van de stimulerende rol die een opdrachtgever kan vervullen. Banken en verzekeringsmaatschappijen huizen in het algemeen in zware, solide gebouwen. Dat past van oudsher bij hun vertrouwenwekkende imago. Je moet er per slot van rekening je geld naartoe willen brengen... Tijden en maatschappij veranderen. En omdat je de identiteit van de gebruiker moet vertalen in een architectonisch concept, vonden wij ook dat het nieuwe ING-gebouw toegankelijker en transparanter moest worden. Natuurlijk kunnen verschillende uitgangspunten verschillende accenten krijgen. Uiteindelijk is een goed plan een consistent geheel waarin alle onderdelen zijn geïntegreerd. Op basis van het profiel, de stedenbouwkundige situatie, rekening houdend met de behoefte van de gebruiker die binnen een eigen klimaat wil scheppen - zodat je bijvoorbeeld ondanks de ligging aan de A10 toch een raam kunt openzetten - en de integratie van verschillende technieken, kozen we al met al voor een glazen gebouw waarbinnen zich een ander gebouw bevindt. Je ervaart het aan de buitenkant straks als een stedenbouwkundig object, als je dichterbij komt ervaar je de menselijke schaal. Vanaf de straat zie je bijvoorbeeld de vijf binnentuinen. Achter die glazen huid zijn de diverse ruimtes zichtbaar. Zo ‘geeft’ het gebouw zowel aan zijn directe omgeving als aan zijn gebruiker. Gebouw en omgeving voeren een dialoog, zijn ook complementair. Soms is dat trouwens een kwestie van ruimte laten. Een optimale openbare ruimte is het doel van al onze steden-

